

תלמודו בידו

דף מ עמוד א

א] מתי וכיצד כהן אוכל את המנחה, ומה מלמדנו "מצות תאכל" ?

ב] חלט עיסה ברותחים וחזר ואפאה, האם יוצא בה ידי חובת אכילת מצה בליל פסח ?

ג] האם אכילה גסה שמה אכילה ?

ד] ייבם אשת אחיו, מי זוכה בנכסים ומנין ?

ה] חלץ לאשת אחיו, מי זוכה בנכסים ?

א] הדין: משהוקדשה המנחה, נאסרה באכילה. לאחר שהוקטר הקומץ, הותרה באכילה. ובלבד שתהא מצה, שאפילו חלק הכהנים אסור שיהיה חמץ.

ואף מצוה על הכהן לאוכלה, שעל ידי כך הבעלים מתכפרים כפרה שלמה.

מצות תאכל: לרבא, מלמד שהכהן שהקטיר את המנחה חייב באכילתה.

לר' יצחק, שצריך לאכלה באופן של מצה אפויה ולא חלוטה ברותחים.

ב] יוצא, כי החלוט כלולה בשם מצה, ועל ידי האפיה חל על העיסה שם "לחם עוני".

ג] אינה אכילה. לפיכך האוכל כן ביום הכפורים פטור, שנאמר "לא תענה", ואכילה גסה אינה מבטלת את העינוי, שהרי הוא מזיק לעצמו באכילה.

ד] חכמים: היבם זוכה בנכסי המת, שנאמר "יקום על שם אחיו". ואפילו גירשה למחה.

ר' יהודה: אבי המת זוכה בנכסי המת. ואם האב אינו קיים, היבם זוכה בנכסים.

שנאמר "והיה הבכור", ללמד שדין היבם כבכור, שכשם שבכור בחיי

האב אין כלום בנכסים, כך יבם בחיי האב אין לו כלום בנכסי אחיו.

[וגם במות האב אין ליבם עדיפות בנכסים, ואינו נוטל פי שנים].

הלכה: לעולא, הלכה כר' יהודה. לר' ינאי ולרב נחמן, הלכה כחכמים.

ה] אבי המת זוכה בנכסים. ואם אין אב, כל האחים שוים בירושה.

ואין קונסים את החולץ על שפסל את היבמה מלהתייבם לשאר האחים.